

natuurpunt

HET GROTE VOGELWEEKEND

Samen met
Michaël Pas,
joepie!

Rapport 2021

Het Grote Vogelweekend 2021

1

Versterkt de band die burgers hebben met de natuur

79.300 mensen telden mee.

2

Draagt bij aan natuuronderzoek

kauw en turkse tortel gaan achteruit, huismus en putter doen het beter.

3

Helpt vogels overleven in de winter

57% van de tellers voedert regelmatig tijdens de winter

Tekst: Gerald Driessens

Gegevensverwerking: Kristijn Swinnen

Campagne: Liselotte Vanderoye en Rose Van Doninck

Tuinuogelexperts: Gerald Driessens, Ruben Saey en Geert Vanhulle

Met bijzondere dank aan Michaël Pas

V.U.: Natuurpunt vzw, Walter Rycquart, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen, ON 0434.364.713, RPR Ondernemingsrechtbank Antwerpen, afdeling Mechelen, info@natuurpunt.be, www.natuurpunt.be, Wim Dirckx, Shutterstock.com

Rapport

Het Grote Vogelweekend 2021

Het Grote Vogelweekend is de **grootste publiekscampagne van Natuurpunt**, jaarlijks zetten tienduizenden Vlamingen zich schrap om massaal de tuinvogels te tellen. De groeiende betrokkenheid met en de nood aan meer natuur is nooit zo duidelijk geweest als nu.

Met deze vogeltelling wil Natuurpunt de deelnemers in contact brengen met de levende natuur in hun eigen achtertuin. En net die hofjes blijken belangrijk. Woningen en tuinen nemen samen ca. 13% in van de totale Vlaamse oppervlakte*. Indien een deel van deze tuinen natuurlijker zou worden ingericht kunnen ze, naast hun ontspanningsfunctie, ook een belangrijke extra oppervlakte bieden voor planten en dieren. De verzamelde gegevens zijn interessant. Ze tonen duidelijke verschillen tussen provincies en verschuivingen in de aan- of afwezigheid van soorten. Belangrijkste hierbij is dat er over heel Vlaanderen volgens een vaste methode geteld wordt zodat de gegevens vergelijkbaar zijn.

Ondertussen weten we dat twee hoofdaspecten bepalend zijn in het opduiken van vogels in de tuin: het weer en de beschikbaarheid en bereikbaarheid van voedsel in de natuur. Want daarvan zijn vogels volledig afhankelijk. Aan beide aspecten kunnen we als mens niet echt iets veranderen. In vergelijking met de omvang van het natuurlijke voedselaanbod, is wat wij hen in onze tuinen kunnen aanbieden slechts een bescheiden hapje. Toch kan dit voor een aantal vogelsoorten een alternatief betekenen dat hen het leven kan sparen, zeker bij een felle winterprik.

Een toe- of afname van vogels in tuinen is een complex gegeven dat voorzichtig geïnterpreteerd moet worden, en dat niet rechtstreeks vertaald kan worden naar hoe het gaat met vogels in het algemeen. De inrichting van onze tuin en de regelmaat waarmee we vogelvoer aanbieden hebben een invloed op het aantal vogels dat daarop reageert. Door op een verantwoorde manier jaarrond te voederen, bieden we aan vogels garanties om te kunnen overleven.

Dat die het moeilijk kunnen hebben, konden we een week na Het Grote Vogelweekend waarnemen: de korte maar hevige winterprik dwong talloze vogels naar onze tuinen, op zoek naar eten. De natuur is daarin onverbiddelijk, en veel vogels hebben die sneeuw- en vriesperiode niet overleefd. Toch kan je met zekerheid zeggen dat we door het aanbieden van voedsel vele duizenden vogellevens hebben gered.

De fascinatie voor vogels hoeft niet te stoppen na deze tuinvogeltelling. Luister in het voorjaar naar de vogelzang, kijk in de zomer naar jonge vogelfamilies, vlinders en sprinkhanen, en let in het najaar op de spectaculaire vogeltrek.

*www.statistiekvlaanderen.be

Wat bracht Het Grote Vogelweekend in 2021?

RECORDAANTAL DEELNEMERS

Tijdens **Het Grote Vogelweekend** op 30 en 31 januari 2021 telden 73.442 deelnemers de tuinvogels in 43.191 Vlaamse tuinen. In totaal voerden zij 55.891 tellingen in. Daarbij werden in totaal 1.314.387 vogels geteld.

Tijdens **De Vogeltelweek voor Scholen** van 20 tot 24 januari namen 5.858 leerlingen uit 515 klassen van 258 scholen deel aan de telling. Zij voerden 516 vogeltellingen in en meldden een totaal van 14.795 vogels op onze Vlaamse speelplaatsen.

In de provincie Antwerpen werd het meest geteld (6716 tuinen), gevolgd door Oost-Vlaanderen (5317) en West-Vlaanderen (3680).

Met een totaal van 79.300 tellers heeft de tuinvogeltelling van 2021 de vorige records verpulverd

Natuur was een van de weinige houvasten die overeind bleef in dit coronajaar. Dat merkte Natuurpunt ook aan het aantal nieuwe leden en de verdubbeling van de verkoop van vogelvoer in 2020. Ook trokken heel veel Vlamingen naar de natuurgebieden. Dat alles resulteerde in een groot enthousiasme om deel te nemen aan Het Grote Vogelweekend van Natuurpunt.

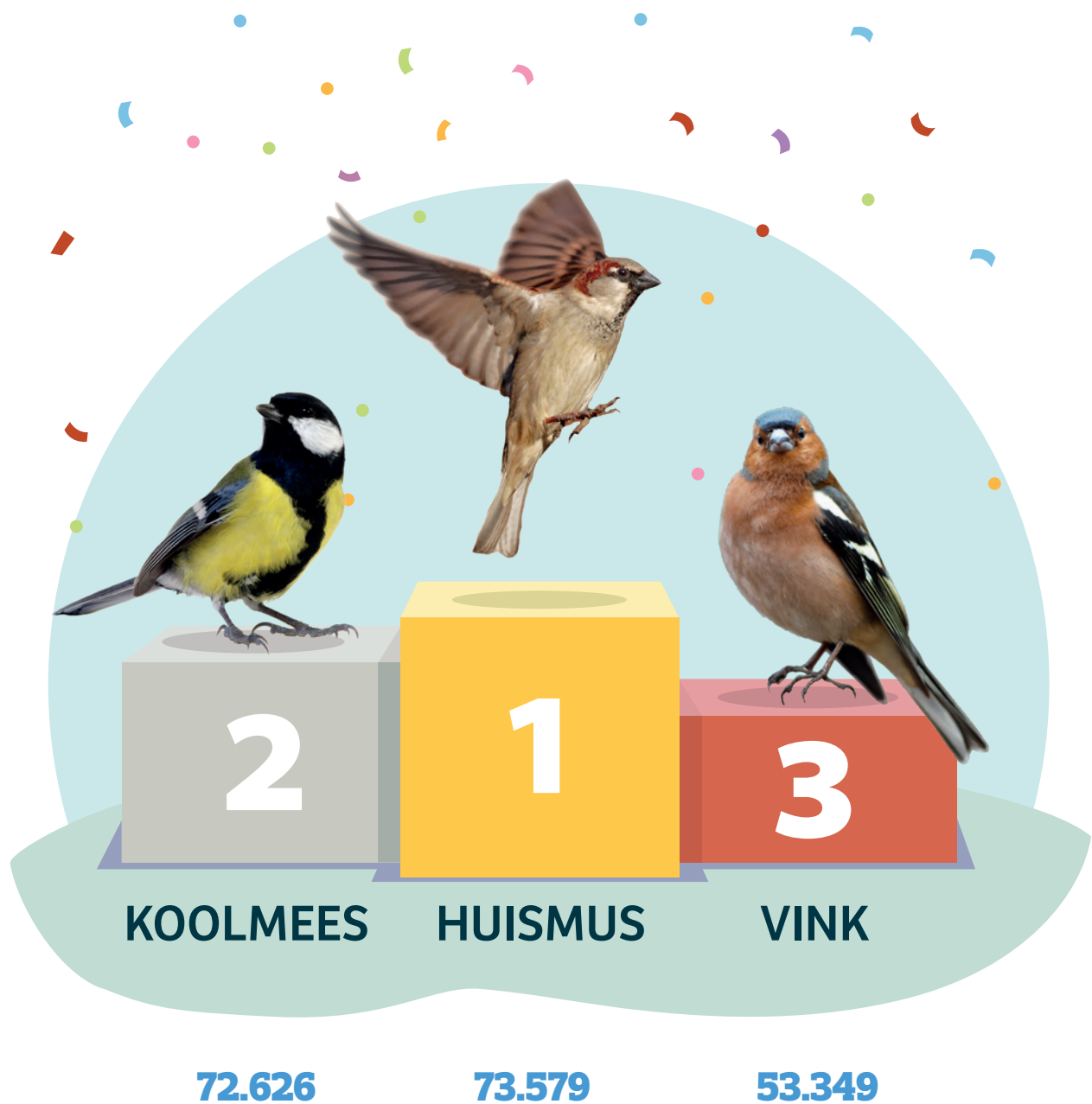

Deze editie bundelde Natuurpunt de krachten met acteur en vogelliefhebber Michaël Pas. Een gedroomd huwelijk, want Michaël kan als geen ander de liefde voor de vogels beschrijven. Dat deed hij dan ook in vele radio- en tv-programma's zoals Iedereen Beroemd en De Afspraak.

Natuurpunt nodigt je alvast uit voor de volgende editie van Het Grote Vogelweekend op 29 en 30 januari 2022.

De top 3

Het Grote Vogelweekend 2021

Verwerking van de gegevens

Wanneer we rapporteren over cijfers is het belangrijk dat die met elkaar vergelijkbaar zijn. Om die reden stellen we enkele eenvoudige criteria voorop waaraan de tellingen van Het Grote Vogelweekend moeten voldoen.

We vroegen aan de deelnemers om de tellingen te beperken tot een kwartier, zodat we een vaste zoekinspanning verkrijgen over alle verzamelde gegevens. Het spreekt voor zich dat, hoe langer je kijkt, hoe meer soorten en aantallen je ziet. De ene vogel duikt immers op een ander moment op dan de andere.

Maar tellers willen graag alles melden. Daarom mag je zoveel verschillende kwartiertjes tellen en invoeren als je zelf wil. Zolang het telkens om kwartiertellingen gaat, blijft alles vergelijkbaar.

Daarnaast vroegen we om van de waargenomen soorten het hoogste aantal te noteren dat samen werd gezien, of het minimale aantal vogels van elke soort dat tijdens jouw telkwartier in je tuin aanwezig was.

Bijvoorbeeld:

- Telde je vier koolmezen samen, en 10 minuten later nog eentje, dan gaf je vier koolmezen door.
- Zag je drie merelmantjes en iets later in het telkwartier een vrouwtje, dan gaf je vier merels door.

Alle gegevens die aan die 2 criteria voldoen, werden verwerkt en resulteren in dit eindrapport. Tellingen die langer of korter dan een kwartier duurden, werden niet verwerkt om een vertekening van de resultaten te vermijden.

**Tel dus liever acht kwartiertjes
dan 2 opeenvolgende uren
om je gegevens bruikbaar te maken.**

Na uitfiltering hielden we van 38.287 tellers 29.085 kwartiertellingen over uit 21.567 tuinen.

Binnen die kwartiertellingen werden er gemiddeld **14 vogels op van 6 verschillende soorten per tuin gemeld.**

De resultaten

WINNAARS

De **huismus** won dit jaar de eerste plaats, die ze eerder al bekleedde van 2014-2017.

De **koolmees**, winnaar van vorig jaar, volgde dicht op de hielen op nummer 2.

Brons is voor de **vink**, die de pimpelmees uit de top 3 hield.

Top 10 hoogste aantallen

1	Huisumus	73.579
2	Koolmees	72.626
3	Vink	53.349
4	Pimpelmees	47.919
5	Houtduif	44.777
6	Kauw	38.880
7	Merel	38.323
8	Turkse tortel	29.419
9	Roodborst	23.870
10	Ekster	21.453

De eerste zes eerste soorten uit deze top zijn vrij sociale soorten, ze komen (op de mezen na) vaak in groepsverband voor en zijn toleranter tegenover soortgenoten. Dankzij dat groepsgedrag worden ze gemakkelijk opgemerkt en is de kans groter dat zij hoog scoren in deze top 10.

De meest verspreide soorten

Het zijn natuurlijk niet alleen de totaal getelde aantallen die ons iets zeggen over de aanwezigheid van soorten, want met bijna 80.000 mensen tellen we uiteraard meer vogels dan met 40.000.

Wanneer we kijken naar het aandeel tuinen waarin elke soort wordt opgemerkt, kunnen we beter inschatten welke het meest verspreid zijn. Dit cijfer geeft duidelijker aan welke soorten meer of minder onze tuinen bezoeken in vergelijking met andere jaren, al betekent dat niet noodzakelijk dat ze het beter of slechter doen. Dat kunnen we bijna uitsluitend nagaan bij standvogels, waarvan de meeste vogels het hele jaar door in een vaste omgeving vertoeven. Van trekvogels, zoals vinken en lijsters, zakken niet ieder jaar evenveel vogels af naar onze contreien. Mogelijk zijn ze dus nog wel even talrijk maar krijgen we ze gewoon minder op bezoek. Trekken ze toch tot hier, dan komen die noordelijke soorten vaak pas naar onze tuinen wanneer het hard vriest of wanneer er sneeuw ligt, dus wanneer ze bijna niet anders kunnen. De winterdagen zijn immers kort, voor deze vogels komt het erop aan om zonder al teveel inspanningen en op zeer korte tijd zoveel mogelijk energie op te doen.

De **koolmees** was dit jaar de meest verspreide soort met een aanwezigheid in **73% van de tuinen**. Ook in 2020 stond ze met 76% op de eerste plaats.

De verspreiding van soorten toont slechts kleine verschuivingen ten opzichte van vorig jaar. De merel wipte terug naar een tweede plaats en deed het dus weer ietwat beter, vorig jaar was er ook al terug een lichte toename tegenover 2019. Net als vorig jaar zet de Turkse tortel haar achteruitgang door. Iets wat we ook zien in de resultaten van een ander telproject*. Bijzonder is de plotselinge dip bij de kauw, die voor het eerst sinds lang een terugval toont. Niet alarmerend, maar iets wat we zullen opvolgen.

Hier en daar zijn er ook positieve signalen: zo zien we bij de huismus voor het tweede jaar op rij een zeer bescheiden toename.

De cijfers in onderstaande tabel geven de vergelijking tussen de spreiding dit jaar en de vorige twee teljaren. Links over alle ontvangen gegevens, rechts enkel van de kwartiertellingen. De percentages liggen daar lager maar verlopen grotendeels gelijkaardig. Alleen wipt de huismus in de kwartiertellingen naar de zevende i.p.v. de negende plaats. Voortaan zullen we in het eindrapport uitsluitend met de cijfers van de kwartiertellingen werken.

*Het project Algemene Broedvogels toont een afnemende broedpopulatie van Turkse tortels aan vanaf 2014.

Top 10 hoogste verspreiding (tussen haakjes 2020 ter vergelijking)

1	Koolmees	73%	(76%)
2	Merel	65%	(63%)
3	Roodborst	63%	(65%)
4	Houtduif	54%	(57%)
5	Pimpelmees	54%	(57%)
6	Vink	48%	(48%)
7	Huismus	42%	(41%)
8	Turkse tortel	38%	(41%)
9	Ekster	38%	(42%)
10	Kauw	27%	(32%)

Provinciale verschillen in de verspreiding

Hier en daar zien we duidelijke provinciale verschillen in de verspreiding van soorten. Meestal zijn die verschillen een gevolg van de mate van verstedelijking of van de overheersende biotopen.

Sommige soorten zijn van nature veel meer gebonden aan de kuststreek, anderen dan weer aan droge heidegronden.

In West-Vlaanderen slaagde de merel erin om terug een eerste plaats te veroveren. Zal dat over enkele jaren terug overal het geval zijn, zoals vroeger voor de uitbraak van het usutuvirus?

Limburg en Vlaams-Brabant zijn klassiek de enige provincies waar de heggenmus net de top 10 haalt.

In het Brussels gewest verdween de Turkse tortel uit de top 10, in 2014 stond ze daar nog op de 7de plaats. Alleen in West-Vlaanderen weet de soort nog een 4de plaats te scoren.

De halsbandparkiet daarentegen, stond in 2014 nog niet in de Brusselse top 10, maar bezoekt nu al meer dan een vijfde van de Brusselse tuinen. Of hij dat ook in andere provincies zal bereiken, is voor de meeste vogelliefhebbers eerder een vrees dan een hoop.

Provinciale verschillen in spreiding van tuinvogels

Heel Vlaanderen	% tuinen
Koolmees	73%
Merel	65%
Roodborst	63%
Houtduif	54%
Pimpelmees	54%
Vink	48%
Huisemus	42%
Turkse tortel	38%
Ekster	38%
Kauw	27%

Prov. Antwerpen	% tuinen
Koolmees	73%
Merel	65%
Roodborst	65%
Houtduif	62%
Pimpelmees	54%
Vink	46%
Huisemus	38%
Ekster	37%
Turkse tortel	35%
Kauw	31%

Prov. Limburg	% tuinen
Koolmees	77%
Merel	68%
Roodborst	67%
Pimpelmees	60%
Huisemus	55%
Vink	53%
Houtduif	48%
Turkse tortel	42%
Ekster	39%
Heggenmus	25%

Prov. Oost-Vlaanderen	% tuinen
Koolmees	74%
Merel	65%
Roodborst	62%
Houtduif	53%
Pimpelmees	53%
Vink	52%
Turkse tortel	41%
Ekster	39%
Huisemus	38%
Kauw	29%

Prov. West-Vlaanderen	% tuinen
Merel	72%
Koolmees	71%
Roodborst	62%
Turkse tortel	49%
Pimpelmees	46%
Vink	46%
Huisemus	45%
Houtduif	44%
Kauw	33%
Ekster	31%

Prov. Vlaams-Brabant	% tuinen
Koolmees	73%
Roodborst	62%
Pimpelmees	57%
Merel	56%
Houtduif	51%
Vink	49%
Ekster	44%
Huisemus	43%
Turkse tortel	28%
Heggenmus	23%

Brussels Hoofdst. Gew.	% tuinen
Koolmees	64%
Houtduif	61%
Merel	54%
Pimpelmees	46%
Roodborst	43%
Ekster	42%
Huisemus	35%
Vink	29%
Halsbandparkiet	21%
Zwarte kraai	20%

DE VOGELTELWEEK VOOR SCHOLEN

TOP 10

1	Kauw	2853
2	Zwarte kraai	1951
3	Houtduif	1714
4	Merel	962
5	Koolmees	961
6	Ekster	895
7	Huismus	861
8	Turkse tortel	819
9	Pimpelmees	646
10	Stadsduif	595

Een speelplaats of een schooltuin is maar moeilijk te vergelijken met een gewone tuin: er is veel meer beweging en rumoer. Dat heeft een grote invloed op de vogels die er vertoeven. De cijfers van de Vogeltelweek voor Scholen zijn dan ook opvallend verschillend van de tuinvogeltelling tijdens Het Grote Vogelweekend. Daarom worden de gegevens van beide tellingen apart verwerkt.

De meest getelde vogel blijft met voorsprong de kauw. Ze zijn niet schuw en zitten meer in stedelijke omgeving dan de zwarte kraai. Die laatste veroverde dit jaar een tweede plaats en dwong de houtduif naar de derde plaats. Deze top 3 doet zich tegoed aan zowat alle eetbare restjes die ze op en rond een speelplaats kan vinden. Dat geldt ook voor de stadsduif die dit jaar voor het eerst opduikt in de top 10.

De merel schuift van een 8ste naar de 4de plaats. Dat is een opsteker. Die toename zien we ook in de cijfers van Het Grote Vogelweekend. De grotere afstanden in een schoolomgeving maken dat de kleinere soorten soms gemakkelijker over het hoofd zullen worden gezien. Onder echte kleine zangvogels spant de koolmees de kroon, net als vorig jaar. We vinden ze op de 5de plaats.

ENKELE SOORTEN ONDER DE LOEP

HUISMUS

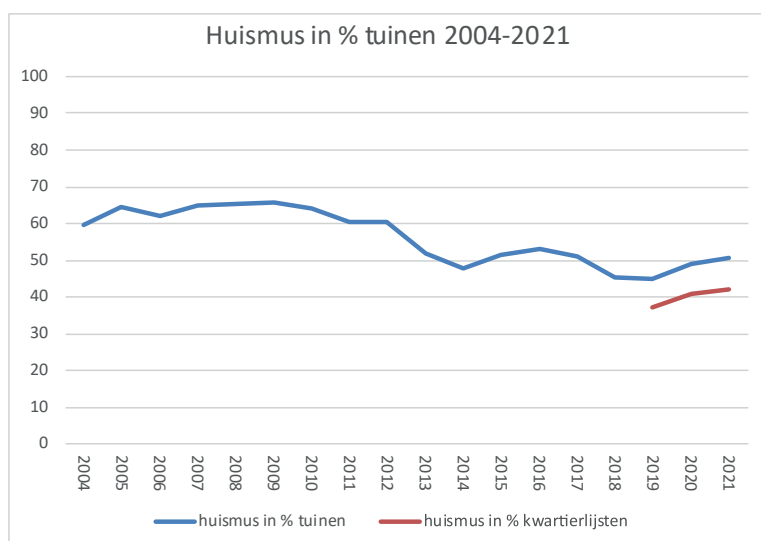
Twee jaar na het historisch dieptepunt van de huismus binnen de tuinvogeltelling (in 2019 in slechts 37% van de tuinen opgemerkt), tracht de soort voor een tweede jaar op rij het tij te keren. Er werden nu huismussen gezien in 42% van de getelde tuinen.

Toch is het nog een lange weg om terug de aantallen van vroeger te bereiken. **De grootste afname lijkt dan wel voorbij, het is lang niet uitgesloten dat we slechts een tijdelijke heropleving zien.**

Reden te meer om kleine inspanningen in de tuin te doen om de huismus te helpen.

Een dichte heg of struik om in te schuilen of te slapen, extra voedsel in de winter, nestkasten om te broeden.

De huismus is een standvogel, een vogel die hier blijft en niet naar andere oorden trekt. Voorzie daarom voldoende nestgelegenheid in de buurt van winterse groepjes huismussen. Een muur met klimop of andere klimplanten doet wonderen. Een ligusterhaag blijft 's winters groen en is een veilige en ideale slaapplek. Het zijn goedkope maar perfecte oplossingen die het leven van de huismus makkelijker kunnen maken.

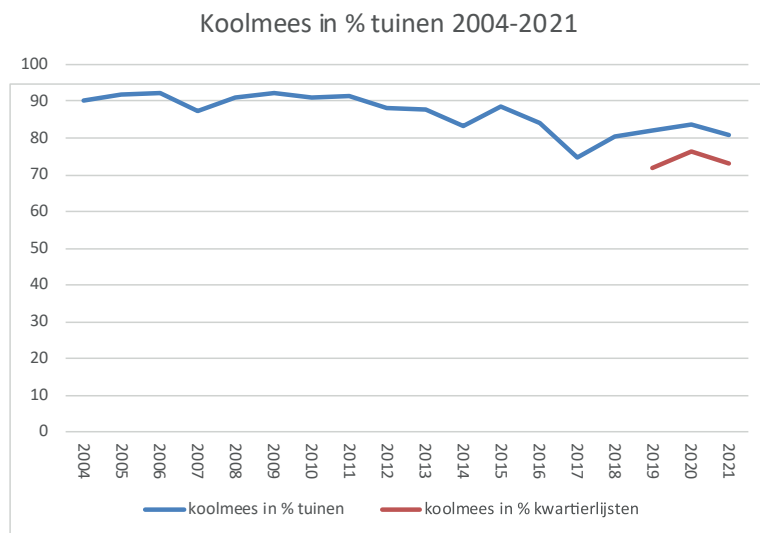
KOOLMEES

De koolmees is een makkelijk te herkennen vogeltje. Ze zijn niet schuw en naderen ons soms tot op zeer korte afstand. Met zijn zwarte kopje en witte wangvlek is hij ook makkelijk te onderscheiden van de pimpelmees.

Vergeleken met 10 jaar geleden worden koolmezen nu in ongeveer 10% minder tuinen opgemerkt. Maar er zijn veel factoren die meespelen in de aanwezigheid van koolmezen in onze tuinen: was er in het najaar aanvoer van koolmezen uit noordelijke regio's? Is er voldoende voedsel beschikbaar in de natuur? Is het een zachte of strenge winter? Etc.

Daarbovenop zijn er ook regionale verschillen die een invloed kunnen hebben. **Het is daardoor niet mogelijk om de aanwezigheid van koolmezen in tuinen te projecteren op hun huidige status.**

Wel is er een zekere gelijkensis met de trend van de broedpopulatie: ook die is sinds 2014 aanzienlijk gedaald. Toch is het een soort die zich makkelijk laat helpen door ons: ze komen graag naar voederplaatsen, nestkasten en zelfs brievenbussen worden gebruikt om in te broeden.

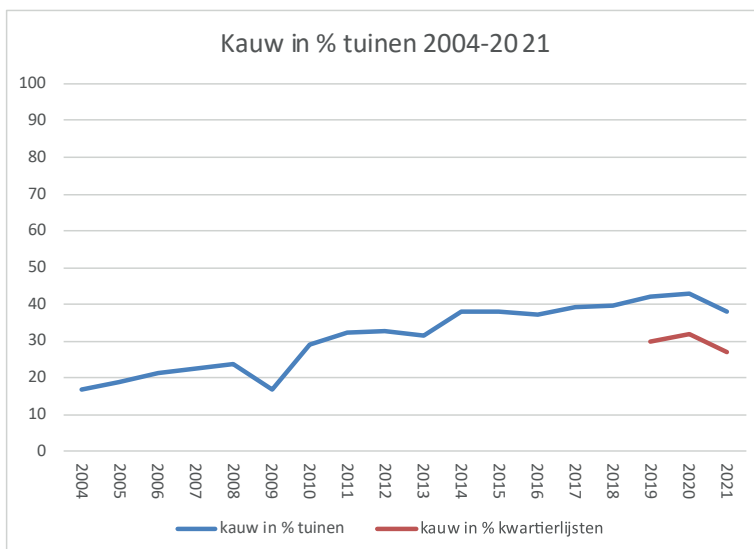
KAUW

Deze pientere soort oogst succes dankzij zijn sociale karakter en uitzonderlijke intelligentie. De kauw vormt geen rechtstreekse bedreiging voor andere soorten. Een groep kauwen lijkt wel brutaal en maakt zich dan meester van het aanwezige voedsel, waardoor hij vaak minder welkom is bij tuineigenaars.

Veel hangt af van hoe je vogelvoer aanbiedt: doe dat vooral op verschillende manieren. Kauwen houden er niet van om onder struiken of tussen takken te kruipen en gaan niet aan een dunne twijg met een bengelende vetbol hangen. Door het voedsel op een gevarieerde manier aan te bieden, krijgt ieder wat wils.

In 2020 stelden we vast dat de toename van de kauw gestagneerd was op een spreiding in ca 30% van de getelde tuinen. **Hoewel we dit jaar op veel meer plaatsen hebben geteld, zien we voor het eerst sinds 2009 een opvallende afname naar 27% van de tuinen.** In 2009 spraken we slechts over een dipje van één jaar, maar we kijken dus zeker uit naar de resultaten van de telling in 2022. In de provincies Vlaams-Brabant en Limburg is de kauw het minst sterk vertegenwoordigd, ze staat er niet in de top 10.

De afname bij de kauw komt niet helemaal als een verrassing. Twee factoren liggen voor de hand: onze veranderende bouwstijl laat minder ruimte voor de kauw: de ruime schoorsteen als vermeende nestkast verdwijnt nu aan een hoog tempo. Een verdere afname als broedvogel valt daardoor zeker binnen de verwachting. In België en Nederland zien we dat de broedpopulatie de laatste jaren niet langer toeneemt. Daarnaast voelen kauwen (net als andere kraaiachtigen) door klimaatveranderingen minder de nood om 's winters af te zakken naar onze contreien. Baltische kauwen blijven steeds vaker noordelijker overwinteren. Voor die vogels is dat vooral een opsteker: het scheelt hen niet alleen veel tijd maar ook energie en riskeren zo minder de gevaren die verbonden zijn aan lange verplaatsingen.

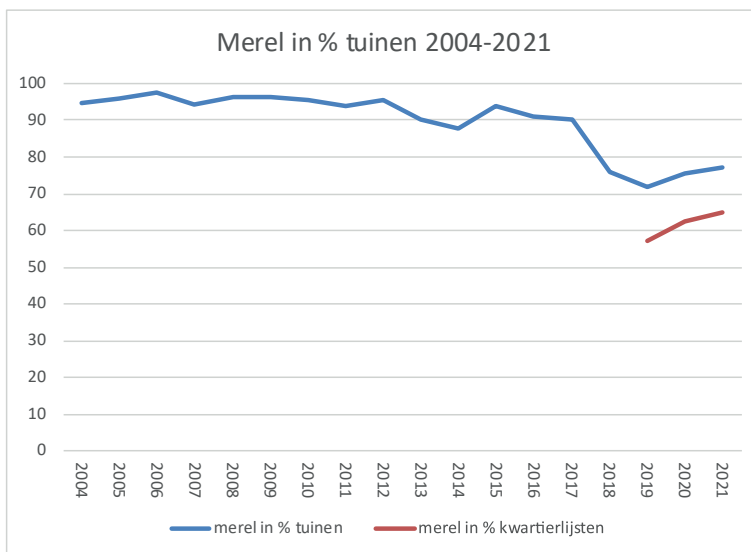
MEREL

De afgelopen jaren zagen we hoe de spreiding van merels in elkaar zakte na de uitbraken van het usutuvirus in 2016, 2017 en 2018: van meer dan 90% naar een historisch dieptepunt van 72% (volgens de oude telling van alle gegevens).

In 2020 was er gelukkig een lichte opleving naar 76% en dit jaar doen we daar nog enkele procentjes bij. Het is geen zekerheid dat deze toename alleen het gevolg is van een herstel. De talrijke aanwezigheid van noordelijke merels die hier komen overwinteren, kunnen eveneens een invloed hebben gehad op de cijfers.

De cijfers uit broedvogeltellingen en het lopende vogelatlas-onderzoek zullen hier wellicht meer duidelijkheid over brengen.

We hopen dat het virus in de nabije toekomst de kop niet meer opsteekt. De merel is het voornaamste slachtoffer van het usutuvirus, maar er lijkt ook een impact te zijn op andere soorten, zoals bv. de zanglijster of de ijsvogel.

GOED GESCOORD

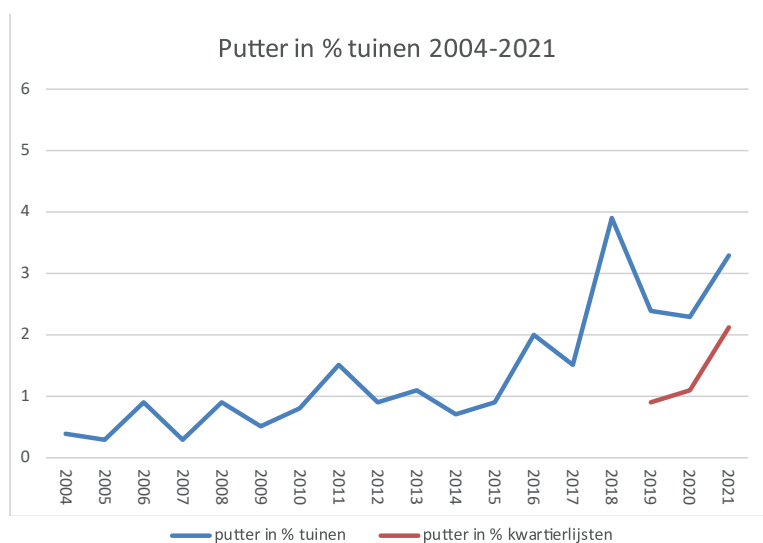

PUTTER

Iedereen is aangenaam verrast nu er terug meer putters (of distelvinken) opduiken. Zelfs in de stad. Putters zakken wel eens af naar de vetbol of de voedertafel maar waarderen vooral de aanwezigheid van elzenproppen. Ook restanten van distels of kaardenbol behoren tot hun favoriete voedsel.

Zowel de overwinterende aantallen als de broedpopulatie groeien nog steeds aan. In 2019 en 2020 werden ze nog in slechts 2,5% van de getelde tuinen vastgesteld, nu wijst de meter al 3,5% aan.

Waar er putters verschenen, zaten er gemiddeld twee samen, maar er werden op verschillende plaatsen ook groepjes opgemerkt die opliepen tot 32 vogels.

LAAGSTE AANTAL SINDS ONZE TELLINGEN

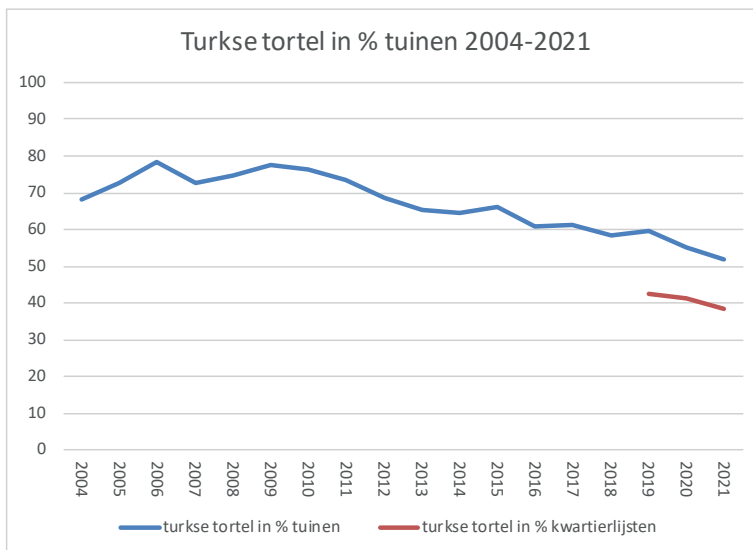

TURKSE TORTEL

Aansluitend bij de bevindingen van vorig jaar, zet de Turkse tortel zijn achteruitgang door. De tijden dat de straten gevuld waren van hun roep, lijken op vele plaatsen voorbij.

De grootste dichtheden zijn nog te vinden in en rond tuinen met pluimvee, waar er gestaag gevoederd wordt, maar in steden zijn de aantallen al behoorlijk geslonken. Een aanwezigheid in slechts 38% van de getelde tuinen hebben we nooit eerder gemeten. **In vergelijking met 2006 is hun verspreiding met 25% gedaald.** West-Vlaanderen scoort nog het best met Turkse tortels in 54% van de tuinen.

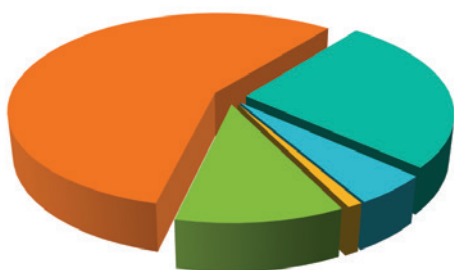
Naast de concurrentie van de grotere houtduif, mogen we de impact van Trichomonas, een parasitaire aandoening (ook 'het geel' genoemd) niet onderschatten.

HOE VAAK VOEDEREN WE?

Zeer veel deelnemers blijven de hele winter door vogels voederen. 57% geeft aan de tuinvogels op regelmatige tijdstippen in de winter te voederen en 26% doet dat zelfs het hele jaar door. In 2019 bedroeg die verhouding resp. 60 en 22%. 11% van de deelnemers voorziet voeder op onregelmatige tijdstippen en 5% doet dat nooit. Slechts 1% voedert uitsluitend in functie van het Vogelweekend.

- Niet
- Tijdens het Vogelweekend
- Af en toe
- Heel de winter
- Het hele jaar door

DE TUINVOGELTELLING EN NATUURPUNT, DAT BEN JIJ

Nooit eerder telden zoveel Vlamingen hun tuinvogels als tijdens Het Grote Vogelweek-end in 2021.

Het bewustzijn dat natuur een belangrijke plaats inneemt in ons bestaan, groeit. Natuurpunt wil van die natuurbeleving een groepservaring maken, maar ook door gerichte individuele acties te ondernemen. Door je tuin om te vormen naar een meer natuurlijke omgeving, kunnen we samen een belangrijke en meetbare impact uitoefenen op de biodiversiteit in en rond onze woonplaatsen.

Door de vele vragen die we ontvingen, blijkt ook het plezier wanneer je een vogel op naam kan brengen. Het herkennen van vogels en andere dieren of planten kan je leren. Op www.natuurpunt.be en in (vogel)gidsen vind je daarvoor de informatie die je nodig hebt. In dit digitale tijdperk is er echter zoveel meer. Het is nu makkelijker geworden om foto's te nemen, zelfs met je mobiele telefoon. Slimme apps met een fotoherkenning zoals ObsIdentify leren je heel eenvoudig en zeer snel welke soorten je ziet in je tuin. Niet alleen vogels, ook andere dieren of planten worden herkend. Het is een eerste maar zo belangrijke stap in een nieuwe wereld. Ook waarnemingen.be, onze online databank voor natuurwaarnemingen, bundelt miljoenen waarnemingen van mensen zoals jij en ik. Op die manier kunnen we de vinger aan de pols houden voor heel wat plant- en diersoorten.

Blijf je graag op de hoogte van het laatste natuurnieuws? Schrijf je dan in voor de Natuurpunt Nieuwsbrief op www.natuurpunt.be/nieuwsbrief.

Het belang

van een vogelvriendelijke tuin

Jouw tuin heeft veel potentieel. Door voldoende schuilplaatsen te voorzien zoals dichte struiken, hagen of rommelige hoekjes wordt jouw tuin meteen een pak interessanter voor vogels. Ook nestkasten en goed ingerichte voederplaatsen zijn makkelijk te installeren.

Bekijk je tuin eens door de ogen van een vogel: voel ik me er veilig (door struiken)?, is er voedsel te vinden? En kan ik er mijn kroost grootbrengen? Deze tuinen krijgen gegarandeerd meer belangstelling van mezen, winterkoninkjes en vele andere soorten. Zelfs in kleine (stads)tuintjes kan je het leven van vogels vergemakkelijken. Door zo'n vogelvriendelijke tuin kan je hen door een strenge winterprik helpen en in de zomer geef je hen extra kansen om een nest groot te brengen.

Vijf tips om vogels in je tuin aan te trekken

- 1. Laat vogels zich veilig voelen.** Wil je vogels op bezoek krijgen, vermijd dan dat er vaak katten buiten zitten. Zorg ervoor dat vogels direct dekking kunnen zoeken in een dichte struik of een haag.
- 2. Leg je voederplaats strategisch aan.** Situeer de voederplaats zo dat ze niet te dicht bij het raam ligt. Vogels voelen zich dan niet op hun gemak maar ook bestaat het gevaar dat ze bij verstoring tegen het raam te pletter vliegen.
- 3. Zorg voor drinkwater.** Bij vorst moeten vogels vaak op zoek naar drinkwater. Een ondiepe schaal water volstaat meestal als drinkplaats. Vervang geregeld het water om dichtvriezen te vermijden. Bij sneeuw drinken de vogels vaak door sneeuw te 'eten'. Wanneer het niet vriest kan je een grotere schaal zetten, zodat de tuinvogels kunnen baden.
- 4. Voeder gevarieerd** en voorzie zowel zaden, fruit, nootjes, pindakaas en vetbollen. Biedt het voedsel zo aan dat niet alleen de grote soorten met alles aan de haal kunnen. Voeder niet alles op één kleine plaats maar hang het verspreid over je tuin. Zorg voor hygiëne op je voedertafel. Zo voorkom je dat de vogels ziek worden (door uitwerpselen, schimmels, etc).
- 5. Denk zoals een vogel.** Door de natuur na te bootsen creëer je meer kansen om vogels naar je tuin te lokken. Niet alle soorten komen naar gestrooid voeder. Denk ook aan de groene specht die mieren komt zoeken, aan de houtsnip die tussen de dorre bladeren onder de struiken wil scharrelen, of aan lijsters die graag zelf de bessen van struiken plukken. Een natuurlijke tuin belooft je met onvergetelijke waarnemingen.

>> Meer tips over vogels, voederen of vogelvriendelijke tuinen vind je op www.natuurpunt.be/vogelsindetuin

Tel je mee in 2022?

29 & 30 januari 2022

Het Grote Vogelweekend

24 tot 28 januari 2022

De Vogeltelweek voor Scholen

www.vogelweekend.be

Zin om vlinders te tellen?

Doe dan mee aan De Grote Vlindertelling

3 tot 25 juli 2021

www.vlindertelling.be